

Tabela prejetih pripomb k predlogu:

Akta o določitvi metodologije za določanje cen sistemskih storitev

Zap. št.	Št. člena	Predlagatelj	Vsebina pripombe oz. predloga	Utemeljitev	Mnenje AE, izvajalca študije
1.	1. čl., 2. odstavek	SENG d.o.o.	Doda naj se, da Agencija naloži podpis pogodbe obema strankama, sistemskemu operaterju in proizvajalcu.	Akt mora vse deležnike obravnavati enakovredno.	Ne. Akt je namenjen določanju cen sistemskih storitev v primerih, ki jih določa četrti odstavek 74. člena EZ-1. Obveznosti sklepanja pogodb, kot predlagate, so predmet odločbe, ki jo predvideva tretji odstavek 74. člena EZ-1.
2.	1. čl., 5. odstavek	SENG d.o.o.	Doda naj se, da se skupna cena systemske storitve določi iz cen posameznih proizvodnih enot, ki bodo zagotavljale nudenje določene systemske storitve.	Določene systemske storitve (sekundarna regulacija) lahko v daljšem časovnem obdobju nudi samo več proizvodnih naprav skupaj.	Vsebino določa 9. člen predloga akta.
3.	3. čl., 1. odstavek	SENG d.o.o.	Doda naj se še četrta alineja: - Črpalne hidroelektrarne (ČHE).	ČHE je pomemben proizvodni objekt s katerim se lahko zagotavlja sekundarna regulacija.	Da. Agencija bo do objave novega predloga akta izdelala metodologijo za opredelitev stroškov ČHE za namene nudenja sekundarne in terciarne regulacije.
4.	4. člen	SENG d.o.o.	Ko so navajani proizvodni viri naj se doda še črpalno hidroelektrarno (ČHE).	Potrebno je vključiti tudi strošek ČHE.	Da. Pojasnilo je v predhodni točki.
5.	9. člen	SENG d.o.o.	V določitev delitvenega ključa stroškov posameznih proizvodnih tehnologij je potrebno dodati še ČHE in ustrezno dopolniti člen.	ČHE tudi sodeluje pri sekundarni regulaciji, zato je potrebno ta strošek vključiti v delitveni ključ.	Da. Člen bo dopolnjen.

6.	11. člen, 5. odstavek	SENG d.o.o.	Izraz za LČE uskladiti z LTE, predlagamo »amortizacijska doba ČHE«	Potrebno je poenotiti izraze.	Izrazi bodo usklajeni skozi celotni dokument.
7.	21. člen, 1. odstavek	SENG d.o.o.	Doda naj se tretja alineja: Črpalnih hidroelektrarnah.	ČHE tudi sodeluje pri regulaciji napetost.	Prvi odstavek na splošno opredeljuje tehnologijo. ČHE je del tehnologije HE, tako da navedba zajema ČHE.
8.	Priloga, parametri za izračun sek. Regulacije	SENG d.o.o.	<ul style="list-style-type: none"> - Amortizacijska doba srednjetačne hidroelektrarne naj se popravi na 50 let. - Doda naj se parametre za črpalno hidroelektrarno. - Diskontna stopnja naj se uskladi z dejansko uporabljeno v elektrogospodarstvu. 	<ul style="list-style-type: none"> - 80 let je predolga amortizacijska doba. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ocena amortizacijske dobe za navedene proizvodne objekte je povzeta iz referenčnega dokumenta IEA: »Projected costs of generating electricity 2010 (2015)«. https://www.iea.org/publications/freepublications/publication/projected_costs.pdf - Dodani bodo elementi in metodologija za izračun ČHE pri zagotavljanju sekundarne in terciarne regulacije delovne moči. - Diskontna stopnja odraža strošek denarja za izvedbo investicije. Ta strošek je povezan s splošnimi razmerami in (makro)ekonomskim stanjem države. Tako je DS različna za različne države in različne sektorje gospodarstva. Velikokrat se kot DS uporablja tehtano povprečje stroškov kapitala (WACC), pri čemer se upošteva obrestna mera dolgoročnega kredita in donos na lastna vložena sredstva. Glede na to, da je 6-mesečni EURIBOR negativen in da se obrestni za 10-letni kredit za najboljše najemnike gibljejo

					med 1,1 in 1,9 % letno, se ob upoštevanju različnih struktur financiranja investicij donosi na lastna sredstva gibljejo med 4,3 in 6,1 %. To je v danih pogojih in ciljnem namenu primeren donos in opravičuje DS v vrednosti 3,1 %.
9.	Priloga, Parametri za izračun cen terciarne regulacije	SENG d.o.o.	<ul style="list-style-type: none"> - Uskladiti pomen za oznako LČE z 11. členom »amortizacijska doba ČHE« - Vrednost parametra za LČE popraviti na 30 let. - Diskontna stopnja naj se uskladi z dejansko uporabljeno v elektrogospodarstvu. 		<ul style="list-style-type: none"> - Tabela bo ustrezno dopolnjena s tem, ko bo dodana tehnologija ČHE. - Za ČHE se glede na reference in ostala razmerja privzame ekonomska življenjska doba v vrednosti 50 let. - Glej pripombo št. 8
10.	SPLOŠNO	ELES, d.o.o.	Konkretno vrednosti, potrebne za izračun cen, ne bi smele biti vnaprej znane ponudnikom sistemskih storitev. Na takšen način si lahko vsak ponudnik že danes izračuna minimalno doseženo ceno za posamezno storitev.	Z določitvijo cen stroškov po tem Aktu obstaja nevarnost, da ponudniki ne bodo imeli interesa ponujati storitve po nižjih cenah, kot jih določa Akt. Če je temu tako, bo sprejetje Akta imelo za posledico povišanje današnjih cen sistemskih storitev in potrebo po povišanju tarife za prenosno omrežje.	EZ-1 določa, da mora agencija pripraviti splošni akt na način, da cena izhaja iz stroškov zagotavljanja posameznih sistemskih storitev. Predlog akta zaradi izvedljivosti določa razpoložljive tehnologije in določene parametre, ki so neodvisni od stanja na trgu z električno energijo. Slednji parametri se določijo v fazi aktivacije akta.
11.	SPLOŠNO	ELES, d.o.o.	Kako Agencija predvideva ureditev odstopanj od pogodb za nudenje sistemskih storitev, sklenjenih v skladu s tem Aktom – pogodbene kazni?	Na predstavitvi Akta je bilo že slišati mnenje ponudnika, da v kolikor ni penala pri takšni pogodbi, ne bodo kljub podpisani pogodbi nudili potrebne sistemske storitve.	EZ-1 omogoča, da agencija v odločbi opredeli nujno potrebne elemente za sklenitev pogodbe. To so določitev vrste, količine in cene posamezne sistemske storitve ter čas trajanja in rok sklenitve pogodbe. Elemente pogodbene kazni in drugih

					obveznosti med strankami so lahko tudi predmet odločbe agencije.
12.	SPLOŠNO	ELES, d.o.o.	Pri vseh navedbah cene goriva predlagamo, da se upošteva samo uradno znana cena goriva brez dodatnih stroškov prevoza do elektrarne.	Stroški prevoza goriva niso točno določeni in so lahko stvar spora (podobno kot je to definirano za premog).	Določitev cen bo temeljila na objavljenih podatkih.
13.	SPLOŠNO	ELES, d.o.o.	Kako bo Agencija postopala v primeru nesklentve pogodbe za nudenje negativne terciarne regulacije?	Dejstvo je, da mora ELES skladno z EU pravili v vsakem trenutku poleg pozitivne terciarne regulacije zagotavljati tudi negativno terciarno regulacijo – ne glede na to, da naš EZ-1 tega pojma ne pozna. Hkrati pa potreba po negativni terciarni regulaciji raste vsak dan z vse večjim številom priključenih OVE na omrežje.	Agencije je pri pripravi akta izhajala, da določila EZ-1 ne opredeljujejo obravnave zakupa negativne rezerve.
14.	SPLOŠNO	ELES, d.o.o.	Predlagamo, da se stroški obratovanja pri SEK in TER krijejo iz naslova dobavljene regulacijske energije (in ne iz zakupa) in so tudi osnova za izračun stroškov odstopanja bilančnih skupin.	V nasprotnem primeru (ko so stroški obratovanja del zakupa) se stroški izravnave sistema ne bodo prenesli na bilančne skupine, posledično bilančne skupine ne bodo imele interesa za izravnavo svojih odstopanj. Posledično bo potrebno spremeniti pravila obračuna odstopanj, ki jih izdaja organizator trga.	Pri obravnavi stroškov obratovanja se smatra, da so ti del stalnih stroškov, ki trajno vplivajo na karakteristike posamezne tehnologije (izkoristek), zato je ta strošek vključen v del zakupa. Pri terciarni rezervi metodologija opredeljuje ceno proizvedene električne energije, ki temelji na upoštevanju variabilnih stroškov, izraženih kot strošek goriva.
15.	1. člen (1)	ELES, d.o.o.	V razmislek Agenciji za energijo, da vključi nastavek za določitev cene primarne regulacije na način, da se Akt naknadno dopolni z novo prilogo in ne bo potrebno sprejemati novega Akta.	Evropska zakonodaja preferira tržne zakupe sistemskih storitev, tudi primarne regulacije.	Agencija v akt ne more vključiti določil za primarno regulacijo, bo pa analizirala možnosti uporabe na način, kot je to za ostale storitve že opredeljeno.
16.	1. člen (2)	ELES, d.o.o.	Akt v praksi nima potrebne moči/pooblastil, da učinkovito zahteva sklenitev pogodbe za	Člen določa, da Agencija ne sme posegati v že sklenjene pogodbe, po drugi strani pa je HSE že izjavil, da imajo vse njihove odvisne	Agencija bo na podlagi predmetnega člena v postopku odločanja po prvem odstavku 74. člena EZ-1 od ELES-a pridobila

			nudnje posamezne sistemske storitve.	družbe vnaprej sklenjene pogodbe, po katerih je prodana celotna proizvodnja.	preveritve razpoložljivosti posameznih proizvodnih naprav in jim z odločbo opredelila količino, ceno in ostale vsebine pogodbe. Del postopka bo preveritev že sklenjenih pogodb med proizvajalci in matično družbo (holdingom).
17.	2. člen (2)	ELES, d.o.o.	Predlagamo, da se briše 3. in 4. alineja drugega odstavka.	Skladno s tem Aktom ELES nima potrebnih podatkov (pregled že sklenjenih pogodb) za ugotavljanje, kateri ponudnik je najbolj primeren.	Agencija bo v tem primeru sprožila ugotovitveni postopek, ki bo omogočal potrebne vpogleds v razpoložljivost posameznih proizvodnih naprav.
18.	2. člen (3)	ELES, d.o.o.	Predlagamo, da se doda tudi distribucijski operater, saj tudi on razpolaga s podatki, pomembnimi za odločitev Agencije.	Distribucijski operater ni uporabnik sistema, zato jih je potrebno dodati.	V del ugotovitvenega postopka je lahko vključen tudi DSO, če se bo ugotovilo, da so razpoložljivi ponudniki povezani na distribucijsko omrežje. Gre za primere aktivacije DSM.
19.	3. člen	ELES, d.o.o.	Med navedenimi viri ni naveden DSM ali baterije.	Dejstvo je, da so bodoči ponudniki sekundarne regulacije že na trgu.	V aktu so definirane tehnologije, ki lahko trajno, zanesljivo in kakovostno zagotavljajo izvajanje storitev. Med te sodi na področju izvajanja terciarne rezerve tudi DSM, ki ga zagotavljajo odjemalci (dobavitelj ali agregatorji). Baterije spadajo v tehnološko kategorijo pilotnih projektov, kjer bo ovrednotena komercialna stopnja uporabe. Agencija jih zato ni zajela v aktu, bo pa spremljala njen razvoj in možnost aplikacije za izvajanje storitev po tem aktu.
20.	3. člen (1)	ELES, d.o.o.	Med navedenimi viri ni visokotlačnih HE.	ČHE Avče nudi že sedaj sekundarno regulaciji, ko je v obratovanju.	AE bo izdelala metodologijo za stroške ČHE in dodala v predlog akta.
21.	3. člen (3)	ELES, d.o.o.	Opis pri indeksu t se nanaša na terciarno regulacijo.	Poglavje govori o sekundarni regulaciji.	Lapsus. Napaka bo odpravljena v novi različici dokumenta.
22.	3. člen (4)	ELES, d.o.o.	Cena zakupa naj bo izražena euro/MW na uro.	Takšen način označevanja cen je uveljavljen v EU.	Pripomba je smiselna. Določanje storitev zakupa sekundarne rezerve bo določeno glede na enoto zakupa (MW) > EUR/MW/h.

23.	4. člen (2) 11. člen (2) 16. člen (2)	ELES, d.o.o.	Ali IS_T , navedeni v tabelah, že vključuje nepredvidene stroške?	Besedilo ni dovolj jasno in omogoča različne razlage.	Investicijski stroški vključujejo tudi nepredvidene stroške.
24.	4. člen (2)	ELES, d.o.o.	Kako se določi IS_T za proizvodne enote z drugačnimi inštaliranimi močmi od navedenih v tabeli v prilogi?	Kako določiti vrednost IS_T za enoto npr. 100 MW?	Opredelitev stroškov se nanaša na referenčne objekte, ki imajo glede na velikost inštaliranih moči tehnološkega izbora lahko različne investicijske stroške. Razponi velikosti inštaliranih moči tehnološkega izbora so v primerjavi z investicijskimi stroški v celotnem obsegu razpona inštalirane moči nelinearni. Izbrane inštalirane moči posameznih tehnologij v prilogi odražajo sedanje in prihodnje stanje v SLO. V tem primeru je metoda linearizacije med ali okoli določene inštalirane moči primerna in merodajna rešitev.
25.	4. člen (2)	ELES, d.o.o.	Redefinirati definicijo skupnih investicijskih stroškov.	Po našem mnenju so lahko samo osnovni/direktni stroški investiranja v proizvodno opremo del stroškov zajetih v zakupu (npr. stroški nakupa zemljišča, projektiranja itd. ne smejo biti zajeti v stroške zakupa).	Metodološki pristop izračunov v aktu temelji na TPC principu Total Plant Cost), včasih tudi na poimenovanju Over Night Investment Cost, ki je povzet po metodologiji (EPRI), razviti v tujini. Metodologija je postala referenčna za mednarodne agencije, ki analizirajo vlaganja v proizvodne objekte. V TPC so vključeni vsi nastali stroški, razen stroškov financiranja in DDV.
26.	4. člen (4)	ELES, d.o.o.	Metodologija določa le izračun za pozitivno regulacijo. Kaj če ista enota nudi pozitivno in negativno regulacijo.	EB GL eksplicitno določa ločitev med produkti/cenami in smereh na pozitivno in negativno regulacijo. V primeru, da ista enota nudi pozitivno in negativno regulacijo, ni smiselno, da se stroški	Za stroške je reprezentativen pozitiven del zakupa, ki pa vključuje tudi sposobnost negativne regulacije, vendar aktivacija te ne povzroča dodatnih stroškov.

				investicije v enoto upoštevajo/plačajo dva-krat.	
27.	5. člen (3)	ELES, d.o.o.	V razlagi oznak se »termični izkoristek« zamenja s »specifična poraba toplote«.		Pripomba je smiselna. V petem členu se ustrezno popravijo in dopolnijo izrazi in podatki v tabeli Priloge.
28.	5. člen (3)	ELES, d.o.o.	Ali je tabela zgolj indikativna ali jo je potrebno za vsako enoto ustrezno prilagoditi?	Obremenitveni diagrami se razlikujejo tudi med enakimi tehnologijami in so odvisni predvsem od lastnih cen proizvodne energije. Vrednosti v tabeli nimajo nobene povezave z dejanskim obratovanjem posamezne enote.	Tabela je indikativna in se uporablja kot referenčna za uporabo akta. Tabela temelji na dolgoročni statistiki podatkov o obratovanju HE in TE.
29.	5. člen (6)	ELES, d.o.o.	Predlagamo, da v prilogi definirate kurilne vrednosti goriv (H_i).		V tabeli v Prilogi se bodo dodale vrednosti o spodnjih kurilnih vrednostih in uporabljeni emisijski faktorji za vsa obravnavana goriva.
30.	5. člen (7)	ELES, d.o.o.	Predlagamo, da v prilogi podate emisijske faktorje.		Manjkajoče vrednosti bodo dodane v Prilogi akta.
31.	5. člen (8)	ELES, d.o.o.	V opisu enačbe se simbol in opis »cena emisijskih kuponov« zamenja s »strošek emisijskih kuponov«.		Pripomba je smiselna. Člen / odstavek se bo ustrezno dopolnil.
32.	5. člen (9) 6. člen (8)	ELES, d.o.o.	Predlagamo, da se vsi stroški preračunavajo v EUR/MW na uro.	Takšen način označevanja cen je uveljavljen v EU.	Pripomba je smiselna in bo upoštevana.
33.	6. člen (1)	ELES, d.o.o.	V razlagi oznak se »termični izkoristek« zamenja s »specifična poraba toplote«.		Odgovor je zajet v pojasnilu pod točko 27.
34.	6. člen (2)	ELES, d.o.o.	Predlagamo, da se briše enota v oklepaju »(GWh)«		Da.
35.	6. člen (3)	ELES, d.o.o.	V tabeli 3 priloge tega Akta ni izkoristka obratovanja kotla, kot to navaja formula.		Odgovor je zajet v pojasnilu pod točko 27.
36.	6. člen (4)	ELES, d.o.o.	V prilogi manjka podatek o ceni plina.		V dokumentu se dodajo referenčni podatki oz. sklici na ustrezna spletna mesta, ki prikazujejo tržne cene posameznih energentov.

37.	6. člen (7)	ELES, d.o.o.	V opisu enačbe se simbol in opis »cena emisijskih kuponov« zamenja s »strošek emisijskih kuponov«.		Pripomba je smiselna. Vsebinsko se bo uskladila v celotnem dokumentu.
38.	7. člen (2)	ELES, d.o.o.	Napaka v enačbi, rezultat je negativna energija.		Prišlo je do napake pri izpisu enačbe. Enačba se korigira.
39.	7. člen (3)	ELES, d.o.o.	Pri definiciji CEE se briše »sekundarne regulacije«.		Smiselna pripomba. Akt se ustrezno popravi.
40.	7. člen (4)	ELES, d.o.o.	Predlagamo, da se za določitev cene uporabi samo cene produktov za prihodnje leto »Phelix Baseload Year Futures«.	»Base Load« cene že vsebujejo povprečje »Off Peak« in »Peak«.	Za referenčno borzo bo predpisana borza HUPX. Za termiski produkt se uporabi produkt PhF, in to za »Base« in »Peak«.
41.	7. člen (4)	ELES, d.o.o.	Pri določitvi priznane cene je potrebno natančneje definirati, katera cona Phelix produkta se uporabi?	Na spletni strani www.eex.com obstajajo cene Phelix produktov za cenovna območja AT, DE in DE/AT Futures.	Na podlagi javne predstavitve in zaradi delitev produktov na EEX na različne trgovalne cone se uporabi produkt borze HUPX – PhF (www.hupx.hu).
42.	8. člen (1)	ELES, d.o.o.	Dvoumni indeksi stroškov vzdrževanja.		Smiselna pripomba. V aktu bo pripomba upoštevana.
43.	9. člen (1)	ELES, d.o.o.	Napačna enačba, saj vsi letni stroški SRO niso podani na MW. V enačbi tudi niso zajeti stroški SRO plinskih in SRO srednje ter visokotlačnih HE.		Člen se ustrezno dopolni.
44.	10. člen (1)	ELES, d.o.o.	Med viri manjkajo TE, HE, DSM ter zagotavljanje storitve iz portfelja.		Da. Člen se bo ustrezno dopolnil.
45.	10. člen	ELES, d.o.o.	Manjka negativna terciarna regulacija.	Dejstvo je, da mora ELES skladno z EU pravili, v vsakem trenutku poleg pozitivne terciarne regulacije zagotavljati tudi negativno terciarno regulacijo – ne glede na to, da naš EZ-1 tega pojma ne pozna. Hkrati pa potreba po negativni terciarni regulaciji raste vsak dan z vse večjim številom priključenih OVE na omrežje.	Agencije je pri pripravi akta izhajala, da določila EZ-1 ne opredeljujejo obravnave zakupa negativne rezerve.
46.	10. člen (4)	ELES, d.o.o.	Cena zakupa mora biti izražena euro/MW na uro.	Takšen način označevanja cen je uveljavljen v EU.	Cene zakupa bodo izražene v obliki EUR/MW/h.

47.	11. člen (5)	ELES, d.o.o.	Napačen drugi del formule (če je PTRR enak PTUR, drugi del formule da vrednost 0,5 namesto 1).		Enačbe se uskladijo.
48.	12. člen	ELES, d.o.o.	Delež stroškov obratovanja (30 %) od LIS je po naši oceni previsok. Briše se upoštevanje stroškov vzdrževanja pri določitvi stroškov obratovanja.	Ni povezave med stroški obratovanja in višino celotne investicije (npr. večja investicija ne pomeni avtomatično tudi višje stroške obratovanja; hkrati so stroški odvisni od standardov in navodil proizvajalca opreme, medtem ko npr. nakup zemljišča ne vpliva na višino stroškov vzdrževanja). Stroški obratovanja niso odvisni od stroškov vzdrževanja.	Pri terciarni rezervi metodologija opredeljuje ceno proizvedene električne energije, ki temelji na upoštevanju variabilnih stroškov, izraženih kot strošek goriva.
49.	12. člen	ELES, d.o.o.	Predlagamo enako določitev stroškov obratovanja, kakor so določeni stroški vzdrževanja (z obratovalnimi urami - 13. člen).		NE. Upošteva se normirana vrednost za 100 ur obratovanja.
50.	13. člen (1)	ELES, d.o.o.	V enačbah za izračun vzdrževalnih stroškov se »LIS _{PT} « zamenja z »IS _{PT} «.	Uvodni stavek govori, da so stroški vezani na vrednosti investicije in ne na letne investicijske stroške, prav tako je v nadaljevanju razložena oznaka »IS _{PT} « in ne »LIS _{PT} «.	Smiselna pripomba – akt bo ustrezno popravljen.
51.	13. člen (2)	ELES, d.o.o.	Najmanjše število obratovalni ur (100) se nadomesti z <100 (manj kot 100).	Tako kot je zdaj zapisano, da enačba višji rezultat ker upošteva 0,016 x IS.	Smiselna pripomba – akt bo ustrezno popravljen.
52.	14. člen (2)	ELES, d.o.o.	Pri definiciji CEE_ČRP se briše »terciarne regulacije«.		Smiselna pripomba – akt bo ustrezno popravljen
53.	14. člen (3)	ELES, d.o.o.	Podobno kot pri sekundarni regulaciji je tudi tukaj potrebno definirati cono Phelix produkta (AT, DE ali DE/AT).	»Base Load« cene že vsebujejo povprečje »Off Peak« in »Peak«.	Smiselna pripomba – akt bo ustrezno popravljen na način, da se uporabijo terminski produkti iz borze HUPX.
54.	15. člen (2)	ELES, d.o.o.	Predlagamo, da Agencija točno definira vir za določitev veleprodajne cene ELKO goriva.	Ni uradno dostopnega podatka o ceni ELKO brez dajatev.	Smiselna pripomba – akt bo ustrezno popravljen na način, da se v Prilogi akta določi način opredelitve cene.
55.	15. člen (4)	ELES, d.o.o.	Cena za zagon agregata naj bo izražena v evrih na agregat na leto.		Smiselna pripomba. Drugi odstavek podaja ceno za letno raven za posamezen agregat.

56.	17. člen (1)	ELES, d.o.o.	Delež stroškov obratovanja (63 %) od LIS je bistveno previsok in še višji kot pri terciarni, ob normiranem času delovanja štiri ure na leto. Treba je upoštevati, da lahko ista enota nudi več sistemskih storitev!	Nesmiselno in tudi stroškovno nevzdržno je, da bi ELES enotam, ki nudijo hkrati več sistemskih storitev (npr. terciarno rezervo in black start), pokrival investicijske stroške v večkratniku. Ravno tako je to nesmiselno v primeru ko posamezna enota nudi svoje storitve tudi na trgu (npr. Brestanica nudi zagone brez napajanja tudi za jedrsko varnost)	Storitev temnega zagona (BS) je specifična in je vezana na določen agregat. Prav tako sta specifični usposobljenost obratovalcev in oprema. Proizvodna enota je seveda lahko vključena tudi v nudenje ostalih storitev na trgu, saj samo iz priznanega stroška za BS ne more preživeti. Podrobna analiza in obravnava je bila temu tudi prilagojena, saj je zato ocenjena življenjska doba skoraj podvojena (50 let). Strošek $S_{obr\&v_PT}$ vključuje minimalno posadko ter vzdrževanje, nakup in hranjenje goriva ter stroške periodičnih testiranj.
57.	17. člen (2)	ELES, d.o.o.	Delež stroškov obratovanja (210 %) od LIS je bistveno previsok, ob normiranem času delovanja štiri ure na leto.		Potrebni investicijski strošek za opremo, ki se delno koristi tudi za druge namene v HE pri zagotavljanju BS, je relativno majhen v primerjavi z BS iz plinske turbine. Letno razmejen investicijski strošek je nizek v primerjavi z ostalimi stroški. Tako je relativna primerjava zavajajoča. V $S_{obr\&v_DOHE}$ so vključeni minimalni stroški posadke, vzdrževanje opreme, nakup in hranjenje goriva ter stroški periodičnih testiranj.
58.	18. člen (1)	ELES, d.o.o.	Zahtevani obseg 16 ur ne velja za DEA.	Za zagon HE brez zunanjega napajanja je potrebno maksimalno 30 min obratovanje DEA!	V skrajnih razmerah je obratovanje DEA lahko tudi zelo dolgo, zato dimenzioniranje na skrajno vrednost, ocena 16 ur. Strošek hranjenja goriva je vzročno zato razmejen na 10 let, kar je upoštevano.

59.	18. člen (4)	ELES, d.o.o.	Namesto besede »vodilo« je potrebno definirati točen način izračuna cene kapacitet hranjenja goriva.	Trenutno besedilo omogoča različne interpretacije in izračune cen kapacitet hranjenja goriva.	Podana bodo navodila za izračun.
60.	19. člen (3)	ELES, d.o.o.	Predlagamo, da se v formuli za strošek emisijskih kuponov v opisu oznak za C _{CO2} zamenja besedilo s »cena emisijskih kuponov«.		Smiselno in namensko se uporabita izraza cena (EUR/na enoto) in strošek (EUR).
61.	21. člen (1)	ELES, d.o.o.	Med viri za nudenje regulacije napetosti manjkajo nuklearne elektrarne.	Potrebno dodati nuklearne elektrarne ali pojasnilo, da so nuklearne elektrarne ena izmed vrst termoelektrarn.	Pripomba je smiselna. Predlog akta se dopolni.
62.	21. člen (3)	ELES, d.o.o.	Rezultat enačbe je EURh, kar je nesmiselno!		Pripomba je smiselna. Akt se ustrezno popravi.
63.	22. člen (1)	ELES, d.o.o.	Pri razlagi oznak priznane cene električne energije se briše »za izgube«.		Pripomba je smiselna. Akt se ustrezno popravi.
64.	22. člen (2)	ELES, d.o.o.	Predlagamo, da se za določitev cene uporabi samo cene produktov za prihodnje leto »Phelix Baseload Year Futures«.	»Base Load« cene že vsebujejo povprečje »Off Peak« in »Peak«.	Pripomba upoštevana. V aktu bodo upoštevani produkti madžarske borze HUPX.
65.	23. člen (1)	ELES, d.o.o.	Pri razlagi oznak priznane cene električne energije se briše »za znižano delovno komponento moči«.		Pripomba upoštevana.
66.	23. člen (2)	ELES, d.o.o.	Predlagamo, da se za določitev cene uporabi samo cene produktov za prihodnje leto »Phelix Baseload Year Futures«.	»Base Load« cene že vsebujejo povprečje »Off Peak« in »Peak«.	Za referenčno borzo bo predpisana borza HUPX. Za terminski produkt se uporabi produkt PhF, in to za »Base« in »Peak«.
67.	25. člen (4 in 5)	ELES, d.o.o.	Predlagamo, da se pri upoštevanju cen sistemskih storitev NE prišteje ČPZ!	ČPZ nima vpliva na lastno ceno proizvodne enote, le ta je odvisna od stroškovne učinkovitosti obratovanja, ne glede na to na katerem energetske trgu se elektrarna nahaja.	Pripomba upoštevana.
68.	25. člen (6)	ELES, d.o.o.	Ni jasno kako bo Agencija v tem primeru določila ceno sistemskih storitev.		Člen omogoča, da se ob preveritvi cen posameznih sistemskih storitev v regiji le-te uporabijo kot primerjalne cene in

					upoštevajo, če so te nižje za 10 % od tistih, ki jih določa akt.
69.	1. člen, 2. člen	TERMoeLEKT RARN BRESTANICA D.O.O.	Ni opredeljeno, kdo bo zavezanec po odločbi oz. s kom bo sistemski operater nemudoma sklenil pogodbo na podlagi odločbe AzE.	Določiti, kdo bo zavezanec po odločbi; ali neposredno proizvajalec ali ponudnik (GEN energija).	EZ-1 določa, da je zavezanec za sklenitev pogodbe proizvajalec ali odjemalec. Ker slednji izraz – odjemalec po EZ-1 pomeni tudi pravno osebo, ki prodaja električno energijo za nadaljnjo prodajo, je s tem omogočeno, da je pogodbeni partner za sklenitev pogodbe lahko tudi GEN energija.
70.	6. člen, 4. odst. (stran 10 in 11)	TERMoeLEKT RARN BRESTANICA D.O.O.	Navedena beseda »premog« v kontekstu ... <i>pri čemer je potrebna količina premoga pri obremenitvi...</i> in v pomenu oznake <i>C_{goriva} specifični strošek premoga na vneseni GJ energije, določen v Prilogi tega akta, se nadomesti z besedo gorivo.</i>	6. člen določa izračun stroškov obratovanja plinsko – parne termoelektrarne na zemeljski plina, zato je potrebno besedo premog nadomesti z besedo gorivo.	Pripomba je smiselna in utemeljena.
71.	11. člen	TERMoeLEKT RARN BRESTANICA D.O.O.	Investicijski strošek plinske turbine je v aktu določen za agregat 50MW in 120MW oziroma vezan na posamezen zakupljen agregat, v terciarni regulaciji in otočnem obratovanju pa je običajno vključenih več agregatov ali pa ni potrebna celotna moč, kakršno je nazivna moč proizvodne enote. Kako se v takšnih primerih seštevajo in upoštevajo stroški?	V enačbi za letni investicijski strošek plinske turbine LIS _{PT} se izračunava za posamezno turbino, po dosedanji praksi pa je zakupljeno več plinskih turbin skupaj.	Storitve in obračun zagotavljanja terciarne regulacije se izvedejo za posamezni agregat, pri čemer se upoštevajo podatki iz Priloge akta. Storitev se obračuna v EUR/MW/h. Zagon agregata brez zunanjega napajanja (BS) je izračunan po principu agregata. Storitve se obračuna v EUR/agregat/h.
72.	11. člen	TERMoeLEKT RARN BRESTANICA D.O.O.	Napaka v formulah pri investicijskem strošku plinske turbine.	Pri letnem investicijskem strošku plinske turbine LIS _{PT} je v obrazložitvi oznak zapisano IS _T pravilno IS _{PT} . Enako velja za L _T v enačbi in v obrazložitvi oznak L _{PT}	Predlog akta bo ustrezno popravljen.
73.	13. člen	TERMoeLEKT RARN BRESTANICA D.O.O.	Napaka v formulah pri investicijskem strošku plinske turbine.	Za izračun stroška vzdrževanja pri plinski turbini je v pomenu oznak naveden investicijski strošek plinske turbine IS _{PT} je v formulah pa je zapisano LIS _{PT} , kar pomeni letni investicijski strošek plinske	Predlog akta bo ustrezno popravljen.

				turbine. Napačna navedba v enačbah - briše se črka L ali pa je napaka v pomenu oznak.	
74.	13. člen	TERMoeLEKT RARN BRESTANICA D.O.O.	V strošku vzdrževanja plinske turbine bi bilo potrebno upoštevati tudi število zagonov plinske turbine, ki so najbolj stresni za material.	Zagon plinske turbine predstavlja velik stres za material ter vse sisteme plinske turbine. Menimo, da bi bilo potrebno, poleg obratovalnih ur, v formuli za izračun stroška vzdrževanja plinske turbine S_{vzd_PT} upoštevati tudi število zagonov plinske turbine.	Stroški vzdrževanja plinskih turbin zajemajo tudi pavšalno vrednost števila zagonov, obračun pa se izvede ne glede na število predvidenih obratovalnih ur.
75.	18. člen	TERMoeLEKT RARN BRESTANICA D.O.O.	Strošek nakupa in hranjenja goriva za zagon agregata brez zunanjega napajanja se izračuna na podlagi nabavne cene goriva, ki vključuje vse stroške do elektrarne. Predlagamo, da se nabavna cena goriva določa na podlagi tržne cene	Nabavna cena goriv, ki vključuje vse stroške do elektrarne je poznana samo posameznemu proizvajalcu in je najverjetneje med posameznimi proizvajalci različna.	Smiselna pripomba – akt bo ustrezno popravljen na način, da se v Prilogi akta določi način opredelitve cene.
76.	19. člen	TERMoeLEKT RARN BRESTANICA D.O.O.	V naslovu (stroški periodičnih preizkusov plinskih turbinah) napačno zapisano.	Popraviti naslov »...v plinskih turbinah«.	Da. V aktu bo ustrezno korigirano.
77.	25.člen, 6. odst.	TERMoeLEKT RARN BRESTANICA D.O.O.	Kaj pa v primeru, če so primerljive cene sistemskih storitev v regiji cene višje?	Pojavlja se vprašanje, saj je v (6) šestem odstavku samo določilo, ki Agenciji dovoljuje določiti ceno samo navzdol in v tem primeru je ugodneje za sistema operaterja in na škodo proizvajalca v Sloveniji (oportunitetne stroške morajo nositi proizvajalci v Sloveniji). Kaj se zgodi, če bi bile primerljive cene višje?	Akt določa mejne cene, s čimer se razume, da se upoštevajo najnižje možne. Šesti odstavek 25. člena predloga akta dopušča uporaba tega načela iz EZ-1.
78.	25. člen	TERMoeLEKT RARN BRESTANICA D.O.O.	Upoštevanje cena storitev iz čezmejne regije, kljub temu, da tam ni sistem vzpostavljen tako, kot pri nas.	EES Slovenije se ne more in ne sme primerjati z območji sosednjih držav. Glede na specifiko EES, kjer prevladujejo dve veliki enoti (NEK in TEŠ) in več manjših (hidro), se pri vzpostavitvi cen sistemskih	Predlog akta že v drugem členu opredeljuje pogoje, da operater določi proizvajalca in s tem zanesljivost dobave teh storitev. 25. člen omogoča določitev cen za posamezno storitev na način,

				storitev ne bi smele upoštevati samo tržne cene v sosednjih regijah. Potrebno je vzeti tudi zanesljivost dobave teh storitev, ki pa se je v preteklosti izkazala za vprašljivo.	da omogoča primerjavo med cenami in ne tehnologijami.
79.	V prilogi	TERMoeLEKT RARN BRESTANICA D.O.O.	Parametri za izračun cen zagona agregata brez zunanjega napajanja je za gorivo za diesel agregat določen ELKO.	Za ceno ELKO se upošteva povprečna veleprodajna cena – brez DDV - kje je dostopen podatek in kako se upoštevajo dajatve (trošarina, CO2 taksa, OVE in URE,...)?	Smiselna pripomba – akt bo ustrezno popravljen na način, da se v Prilogi akta določi način opredelitve cene.
80.	V prilogi	TERMoeLEKT RARN BRESTANICA D.O.O.	Parametri za izračun cen zagona agregata brez zunanjega napajanja je določeno povprečno letno trajanje preizkusov 4 ure, kar predstavlja za zanesljivo zagotavljanje storitve premalo.	V TEB se ti preizkusi izvajajo enkrat mesečno. Takšen test se prične z izklopom zveznega polja in konča, ko je testirani plinski blok spet pripravljen, kar traja cca 1h na test. Menimo, da je za zanesljivo zagotavljanje sistemske storitve potrebno 12h/leto.	Agencija meni, da je 4 ure na leto spodnja strokovno še sprejemljiva meja za izvajanje testiranj za namene zagona agregata brez zunanjega napajanja.
81.	V prilogi	TERMoeLEKT RARN BRESTANICA D.O.O.	Parametri za izračun cen zagona agregata brez zunanjega napajanja je določena urna poraba goriva v diesel – 115 l/h. Različni diesel agregati imajo različno urno porabo.	Urna poraba goriva dizel agregata je odvisna od velikosti oziroma karakteristik naprave.	Poraba tekočega goriva v DEA je odvisna od različnih dejavnikov (velikost, tehnologija ...). V izračunih je upoštevana predvidena povprečna vrednost za podani agregat.
82.	V prilogi	TERMoeLEKT RARN BRESTANICA D.O.O.	Parametri za izračun cen zagona agregata brez zunanjega napajanja je določeno gorivo za diesel agregat ELKO.	Za zagon in obratovanje diesel agregata se kot gorivo uporablja diesel gorivo, ki je cenovno razlikuje od cene ELKO.	Glej pojasnilo pod točko 79.
83.	V prilogi	TERMoeLEKT RARN BRESTANICA D.O.O.	Parametri za izračun cen sekundarne regulacije, Parametri za izračun cen terciarne regulacije in Parametri za izračun cen zagona agregata brez zunanjega napajanja je določena diskontna stopnja 3,1 %.	Po uredbi o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ je splošna diskontna stopnja 4 odstotke.	Diskontna stopnja odraža strošek denarja za izvedbo investicije. Ta strošek je povezan s splošnimi razmerami in (makro)ekonomskim stanjem države. Tako je DS različna za različne države in za različne sektorje gospodarstva. Velikokrat se kot DS uporablja tehtano povprečje stroškov kapitala (WACC), pri čemer se upošteva obrestna mera

					dolgoročnega kredita in donos na lastna vložena sredstva. Glede na to, da je 6-mesečni EURIBOR negativen in da se obresti za 10-letni kredit za najboljše najemnike gibljejo med 1,1 in 1,9 % letno, se ob upoštevanju različnih struktur financiranja investicij donosi na lastna sredstva gibljejo med 4,3 in 6,1 %. To je v danih pogojih in ciljnem namenu primeren donos, in opravičuje DS v vrednosti 3,1 %.
84.	splošno	TERMOELEKT RARNA BRESTANICA D.O.O.	Odločbe agencije za obvezno izvajanje sistemskih storitev naj bodo minimalno letne.		Pripomba ni del akta, ampak odločbe, ki jo bo agencija morala izdelati v postopku presoje dogodka.
85.	Splošno	TERMOELEKT RARNA BRESTANICA D.O.O.	Priznane letne cene za kritje stroškov sistemskih storitev naj upoštevajo tudi ROE, ki je postavljen s strani SDH-ja oz. vlade RS.	Kljub temu, da je po uredbi o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ splošna diskontna stopnja 4 odstotke, se postavlja vprašanje, kako se bo le-ta korigirala ob spremenjeni politiki SDH-ja/Vlade RS glede na postavljen ROE.	Glej odgovor na pripombo št. 83.
86.	Splošno	TERMOELEKT RARNA BRESTANICA D.O.O.	Poleg cene za zakup MW moči sistemskih storitev, naj akt upošteva tudi ceno za proizvedeno MWh za izvajanje sistemskih storitev – terciarne regulacije.		Pripomba se upošteva.
87.		GEN energija d.o.o.	Smiselnost sprejetja predlaganega Akta	Kljub temu, da bi si tudi proizvajalci želimo jasne slike, kako naj bi se vrednotilo sistemske storitve, je vseeno vprašanje smiselnosti sprejetja predloga Akta, kot je predlagan. Evropska komisija usmerja precej energije v to, kako zopet vzpostaviti trg z električno	Agencija je upoštevala določila EZ-1 (74. in 75. člen), ki omogočajo, da se ob morebitnih situacijah, ko sistemski operater ne bi mogel skleniti ustreznih pogodb za zagotavljanja sistemskih storitev, lahko uporabi skrajni ukrep, kot ga določa prvi odstavek 74. člena EZ-1. Ne

				<p>energijo, ki bo deloval. Na področju prodaje električne energije gredo predlogi v smeri, da se opuščajo, t.i. kapice cen na energetskih borzah in tako dobimo dejanske cene tudi v času ekstremnih razmer pomanjkanja energije. Zaradi tega se postavi vprašanje smiselnosti sprejetja predlaganega Akta, saj je to na nek način kapica za cene sistemskih storitev. Prav tako nam ni znano, da bi že katera država imela ceno sistemskih storitev tako urejeno. Če pa že ustvarjamo kapico, bi ta morala biti takšna, da bi res pokrila vse stroške proizvajalcev in ponudnikov sistemskih storitev. Zato predlagamo izračune cen na nivoju, ki bi pokrili tudi zahtevano donosnost, kot jo od nas pričakuje lastnik ter stroške za vzdrževanje enot za izvajanje sistemskih storitev v rezervi. Zaradi tega bi morali biti ti stroški definirani vsaj na nivoju 2-kratnika sedanjega predloga. Prav tako bi bilo potrebno vključiti tudi nekatere druge sistemske storitve, kot so primarna regulacije frekvence, otočno obratovanje in negativna terciarna regulacija frekvence.</p>	<p>glede na navedeno pa je smiselno za sistemske storitve pripraviti mehanizme, ki bodo omogočali izvedbo usmeritev iz omrežnih pravil.</p>
88.		GEN energija d.o.o.	Določitev obdobja	<p>Zavzemamo se, da se določi minimalno obdobje, ali za čas regulatornega obdobja, za katerega SOPO želi skleniti pogodbe za izvajanje storitev ali vsaj za 1 leto, če se uporabi inštrument iz tega akta.</p>	<p>Obdobje, za katero bi cene po predlogi akta veljale, bi morale biti čim krajše, to je do izpolnitve pogojev za normalno zagotavljanje sistemskih storitev.</p>
89.		GEN energija d.o.o.	Določitev zanesljivosti	<p>Akt bi moral definirati tudi, pri kakšni zanesljivosti oz. tehničnih</p>	<p>EZ-1 nalaga agenciji, da določi v aktu samo ceno. Stopnja</p>

				lastnostih veljajo cene, ki so tu definirane.	zanesljivosti se mora opredeliti ali v SONPO ali pa izhaja iz evropske uredbe o obratovanju (SO GL – 2017/1485).
90.		GEN energija d.o.o.	Zanesljivost oskrbe	Slovenski EES je precej specifičen zaradi svoje velikosti oz. majhnosti. Če smo se odločili, da bomo sami skrbeli za svoje regulacijsko območje (RO), je smiselno vzpostaviti pogoje, ki bodo osnova za zagotavljanje sistemskih storitev na način, da bodo izvajalci storitev dobili primerno plačilo glede na vložena sredstva, EES pa bo imel zanesljivo osnovo, da bo deloval čim bolj stabilno v korist vseh, ki so naj priključeni.	Sprejemamo komentar, ki ne posega v določbe akta.
91.		GEN energija d.o.o.	Naravni monopol	Za posamezne sistemske storitve je konkurenco težko zagotoviti, saj gre za naravni monopol (zagon agregatov brez zunanjega napajanja in regulacijo napetosti). Zaradi tega je nemogoče povzeti pridobljene cene iz sosednjih trgov kot relevantne, saj so te lahko na tak ali drugačen način regulirane, subvencionirane in tako ne odražajo stroškov za njihovo zagotavljanje. Predlagamo, da se jasno definirajo pavšali za te storitve.	Akt omogoča določanje cen za primerljive sistemske storitve s tistih trgov, kjer se cena določa na tržen način (drugi odstavek 25. člena).
92.		GEN energija d.o.o.	Nudenje po produktih in tehnološko ustrezne enote	V Obrazložitvi predloga akta je navedeno in povzeto iz študije, da se stroški izračunavajo za posamezno proizvodno tehnologijo, ki je zmožna izvajati posamezno sistemsko storitev v potrebnem obsegu. Ugotavljamo, da manjka izračun stroškov za hidroelektrarne, ki nudijo storitev terciarne regulacije frekvence.	Glej odgovor na pripombo pod št. 20.

				Sekundarno regulacijo bi lahko nudili tudi iz PPE brez parnega dela (TEB) (določen del leta, ko imajo v TEŠ težave) in v JE (NEK), če bi se primerno dogovorili, za kar prav tako manjka izračun stroškov. Navedeni so le investicijski stroški za 400 MW PPE.	
93.		GEN energija d.o.o.	Zagon iz teme	Potrebno jasno navesti, kakšne so zahteve oz. kaj zagon iz teme vključuje, ali samo zagon iz teme kot takšen ali tudi otočno obratovanje.	Strokovno mnenje je, da sta zagon iz teme in otočno obratovanje medsebojno neposredno povezana in ločevanje ni na mestu. Takšen je tudi metodološki pristop pri stroškovni obravnavi sistemske storitve.
94.		GEN energija d.o.o.	Jalova energija	Akt jedrske elektrarne ne opredeljuje kot tehnološko ustrezne, kar je popolnoma neutemeljeno, saj regulacijo napetosti že sedaj izvaja tudi oz. predvsem NEK. Predvsem na tem delu pogrešamo plačilo pavšala za izvajanje storitve že v času normalnega delovanja, saj tudi v tem delu izvajanje te storitve vpliva tako na investicijske stroške, da generatorji zmožni nuditi določen obseg jalove moči kot tudi zmanjšanje delovne moči in energije zaradi izgub, ki pri tem nastajajo.	Pripomba je smiselna. Predlog akta se dopolni na način, da se proizvodnja jalove energije ovrednoti na podlagi referenčne termoelektrarne, ki je v obravnavanem primeru ekvivalentna jedrski.
95.		GEN energija d.o.o.	Oportunitetni stroški	V primeru, da sistemski operater ne bo uspel zagotoviti/najeti določeno sistemsko storitev na trgu, bo aktiviral takrat razpoložljivo proizvodno enoto. Omenjena proizvodna enota mora biti zaradi tega v stalni pripravljenosti, kot če bi imela s sistemskim operaterjem sklenjeno pogodbo za celo leto oz. za celotno	Proizvodna enota bo naknadno lahko ob predložitvi vseh dokazov in dokumentov uveljavljala nastalo škodo iz tega primera, kar ji omogočajo določila 74. člena EZ-1.

				živiljenjsko dobo. Pri tem nastajajo stroški, ki so v primeru sklenjene pogodbe plačani, v tem primeru pa ne. Urediti je potrebno tudi to področje	
96.		GEN energija d.o.o.	Dodatna javna obravnava	Glede na obsežnost pripomb in pomembnost vsebine Akta, predlagamo, da se na temo podanih pripomb sestanemo in se o njih pogovorimo. Prav tako pričakujemo, da bo Akt dan v javno obravnavo še enkrat po uskladitvi pripomb vseh deležnikov.	Akt bo po prvi obravnavi podan še enkrat v javno obravnavo. Do tedaj bodo dodane vsebine, ki so skladne z EZ-1 in omogočajo boljše izvajanje akta.
97.			Popraviti pomene oznake »Indeks T«	Pomen oznake je večkrat vezan na sistemsko storitev terciarne regulacije, čeprav je govora tudi o ostalih sistemskih storitvah.	Indeks T je vezan na tehnologijo, ki zagotavlja sistemsko storitev. Dvoumnost bo odpravljena.
98.		GEN energija d.o.o.	Dodati indeksiranje cen	Pri vseh parametrih, ki so vezani na posamezne indekse je potrebno dodati prilagoditve na določen indeks, ravno tako je potrebno upoštevati inflacijska gibanja, podobno velja tudi za opredelitev donosnosti.	Ne. Posamezne vrednosti (cene energentov in energije) se povzemajo po javnih objavah z upoštevanjem spletnih rezultatov v času sklenitve pogodbe in se določajo skladno s prilogo tega akta.
99.		GEN energija d.o.o.	Skozi celoten dokument potrebno uskladiti oznake v enačbah in njihove opise pod enačbami.	Primer - 11. člen, 3. odst.: v enačbi bi morala biti oznaka LPT namesto LT.	Akt bo glede na pripombo ustrezno popravljen.
100.		GEN energija d.o.o.	Zraven opisov oznak v enačbah dodati še merske enote.		Akt bo glede na pripombo ustrezno popravljen.
101.		GEN energija d.o.o.	Izračuni	Celoten dokument pripraviti na način, da bodo formule za izračune nedvoumne in podatki, ki se v formulah predvidevajo dosegljivi ali v prilogi ali v dostopnih virih.	Akt bo glede na pripombo ustrezno popravljen.
102.	3. člen, 10. člen, 15. člen	GEN energija d.o.o.	Izpusti se sorazmernost določanja cen, če je obdobje krajše od enega leta.	Stroški ponudnika vseeno nastajajo. Zaradi tega je potrebno ta strošek primerno upoštevati, sicer ponudniki ne bodo imeli interesa vlagati v naprave, ki bodo izvajanje takšne storitve omogočale.	Ne. Akt mora omogočati fleksibilnost glede na količine in obdobje, ki ga bo sistemski operater določil skladno z 2. členom predloga akta.

103.	12. člen	GEN energija d.o.o.	Stroški obratovanja so določeni kot delež letnega investicijskega stroška in stroška vzdrževanja (faktor 0,3)	Prosimo za pojasnilo kako je določen faktor 0,3	Glej odgovor pod točko št. 48.
104.	13. člen	GEN energija d.o.o.	Stroški vzdrževanja vezani na št ur obratovanja in letni investicijski strošek	Prosimo za pojasnilo kako so določeni faktorji 0,013, 0,016 in 0,020	Strokovna literatura (EPRI: TAG) stroške vzdrževanja povezuje z odstotki od investicijske vrednosti. Pri PT se ta vrednost giblje med 1,3 in 2 % letno. Glede nato, da je vzdrževanje vezano na ekvivalentne obratovalne ure, se je tu upošteval princip vezave stroška vzdrževanja na obratovalne ure.
105.	17. člen	GEN energija d.o.o.	Stroški obratovanja in vzdrževanja so določeni kot določen delež letnega investicijskega stroška	Prosimo za pojasnilo kako sta določena faktor 0,63 in 2,1	Člen bo vsebinsko spremenjen.
106.	19. člen	GEN energija d.o.o.	Strošek periodičnih preizkusov je odvisen tudi od števila le-te v obravnavanem obdobju, v našem primeru letno	Pri določevanju količine goriva, porabljenega pri periodičnih preizkusih, je potrebno dodati število takih preizkusov na letnem nivoju (PT v TEB se praviloma testirajo 1 krat mesečno)-preveriti čas testiranja zagona iz teme in na to vezan parameter Tob_T v prilogi akta Kateri emisijski faktor upoštevati pri plinskih turbinah in kje so dostopni podatki o EFi emisijskem faktorju?	Glej odgovor pod točko št. 80. Podatki o emisijskih faktorjih za gorivo bodo objavljeni za vsa predvidena goriva. Generalno jih opredeljuje evropska direktiva.
107.	25. člen	GEN energija d.o.o.		Celoten Akt je pisan izjemno na kožo SOPO. Kar še posebej izpostavlja 25. člen. Če se torej najdejo cene za sistemsko storitev na trgu izven RO RS je ta relevantna tudi na RO RS ne glede na to, da ob razpisu ni bilo izraženega interesa, kar je verjetno posledica, da na sosednjih območjih ni prostih	Akt upošteva določilo zadnjega stavka v 4. odstavku 74. člena EZ-1 in ne izpostavlja vloge SOPO, ampak omogoča, da se proizvajalci in SOPO dogovorijo za izvajanje s strani SOPO zahtevanih količin sistemskih storitev.

				kapacitet. Torej se s tem aktom posega v svobodno gospodarsko pobudo in izkrivljanje trga.	
108.		GEN energija d.o.o.	Priznana cena električne energije	Pri vseh sistemskih storitvah je ta cena vezana na energetske borze EEX, v Sloveniji pa je cena el. energije dosti višja. Predlagamo vezavo cene na energetske borze HUPX.	Da. Akt bo upošteval HUPX.
109.	PRILOGA, str. 26 in 28	GEN energija d.o.o.		Parameter amortizacijska doba plinske turbine LPT je različen za plinske turbine pri izračunu cen terciarne regulacije in zagona agregata brez zunanjega napajanja (30 in 50 let)	Glej odgovor pod točko št. 56.
110.	PRILOGA, str. 27 in 28	GEN energija d.o.o.		Parameter amortizacijska doba dizel agregata LČE je različen za dizel agregate pri izračunu cen terciarne regulacije in zagona agregata brez zunanjega napajanja (50 in 20 let)	Za DEA je uporabljena le ena vrednost življenjske dobe, to je 20 let. PT ima v primeru temnega zagona ekonomsko življenjsko dobo 50 let.
111.	PRILOGA, str. 26	GEN energija d.o.o.		Amortizacijska doba hidroelektrarn je načeloma 50 in ne 80 let.	Glej prvi odgovor pod točko št. 8.
112.	PRILOGA, str. 26, 27 in 28	GEN energija d.o.o.		Predlagamo višjo diskontno stopno in sicer vsaj na ravni 7,2 % kot je določena za omrežja oz. na nivoju zahtev donosnosti lastnika na nivoju 8 % na kapital in posledično ustrezen WACC.	Diskontna stopnja odraža strošek denarja za izvedbo investicije. Ta strošek je povezan s splošnimi razmerami in (makro)ekonomskim stanjem države. Tako je DS različna za različne države in za različne sektorje gospodarstva. Velikokrat se kot DS uporablja tehtano povprečje stroškov kapitala (WACC), pri čemer se upošteva obrestna mera dolgoročnega kredita in donos na lastna vložena sredstva. Glede na to, da je 6-mesečni EURIBOR negativen in da se obrestni za 10-letni kredit za najboljše najemnike gibljejo med 1,1 in

					1,9 % letno, se ob upoštevanju različnih struktur financiranja investicij donosi na lastna sredstva gibljejo med 4,3 in 6,1 %. To je v danih pogojih in ciljnem namenu primeren donos, in opravičuje DS v vrednosti 3,1 %.
113.	Strošek emisijskih kuponov	GEN energija d.o.o.		Izračunan kot povprečje dnevnega trgovanja produkta FEUA za preteklo četrletje na www.eex.com – likvidnost zelo slaba, majhen obseg trgovanja, poiskati drugi vir	Načelo za določitev vrednosti je tudi preglednost posameznih indeksov, ki se oblikujejo na trgu. Menimo, da je za ta namen sklicevanje na FEUA ustrezno.
114.	Nabavna cena goriva za zagon agregata brez zunanjega napajanja (Cnabave_goriva) (povprežje veleprodajne cene ELKO goriva brez DDV v preteklem četrletju leta)	GEN energija d.o.o.		Z deregulacijo cen naftnih derivatov se cena ekstra lahkega kurilnega olja (ELKO) na vseh prodajnih mestih v Sloveniji od 12. aprila 2016 določa prosto na trgu s strani trgovcev z naftnimi derivati. Podatki so za to dostopni le na dnevni osnovi in še to le na strani družbe Petrol.	Smiselna pripomba – akt bo ustrezno popravljen na način, da se v Prilogi akta določi način opredelitve cene.
115.	Emisijski faktor Efi	GEN energija d.o.o.		Ni navedenega vira, kje so dostopni podatki o vrednostih emisijskih faktorjev.	Glej drugi odgovor pod točko št. 106.

116.	splošno	Holding Slovenske elektrarne d.o.o.		V Aktu uporabljene formule so brez opredelitve merske enote posameznega v formuli uporabljenega člena oziroma ni opredeljen velikostni razred vrednosti posameznega člena. To povzroča nejasnosti in otežuje oziroma onemogoča izračunavanje vrednosti posameznih formul. Predlagamo, da se za vsak posamezen člen, kakor tudi za rezultate formul opredeli v kakšni enoti je potrebno vstaviti vrednost člena in v kakšni enoti je po izračunu formule dobljen rezultat.	Pripomba je smiselno in bo v aktu pomanjkljivost odpravljena.
117.	splošno	Holding Slovenske elektrarne d.o.o.	Med pripravo pripomb smo ugotovili, da bi bilo treba zaradi ustrežnejšega izvajanja Akta o določitvi metodologije za določanje cen sistemskih storitev, novelirati 74. člen EZ-1.	<ul style="list-style-type: none"> • Za celovito obravnavo sistemskih storitev je treba upoštevati in določiti ceno tudi za primarno regulacijo. • Natančneje je treba opredeliti kriterije za ugotavljanje odsotnosti konkurenčnih pogojev, pri čemer preseganje cene, ki jo opredeljuje Akt ne sme biti kriterij. • Opredeliti je treba minimalni čas trajanja z odločbo zahtevane sklenitve pogodbe (minimalno eno leto). • Natančne je treba opredeliti finančno in vsebinsko prevzemanje tveganj ob izvajanju odločbe. • Natančneje je treba opredeliti primere kdaj nastopi zavezancu škoda. Menimo, da samo izvajanje Akta, v veliki večini primerov nikakor ne sme povzročati zavezancu škode, saj to ni v duhu reguliranih dejavnosti. 	EZ-1 taksativno določa, katere SS naj se urejajo z aktom. Med njimi ni primarne regulacije. Zahteve iz EZ-1 se ne nanašajo na predlagano vsebino, ampak samo zahtevajo, da akt opredeli cene SS v primerih, ki jih določa EZ-1 v prvem odstavku 74. člena.

118.	splošno	Holding Slovenske elektrarne d.o.o.	Predlagamo, da se v akt vključi tudi poglavje, ki bo obravnavalo določanje cene primarne regulacije.	Na podlagi dokumenta evropskega združenja sistemskih operaterjev za električno energijo ENTSO-E Overview of Transmission Tariffs in Europe: Synthesis 2017, objavljenega junija 2017, in na podlagi večkrat izražene smiselnosti celovite ureditve področja zagotavljanja sistemskih storitev, apeliramo na Agencijo za energijo, ki pripravlja metodologijo določanja cen sistemskih storitev, da pristopi tudi k ureditvi zaračunavanja sistemske storitve primarne regulacije. Iz navedenega akta združenja ENTSO-E je iz Tabele 5.1. Costs included in the calculation of the Unit Transmission Tariffs na strani 10 jasno razvidno, da več kot 70 % držav, med katerimi še vedno ni Slovenije, upošteva in priznava stroške primarne regulacije.	Če bo EZ-1 določil to normo, bo agencija vsebino določila v splošnem aktu.
119.	splošno	Holding Slovenske elektrarne d.o.o.	Predlagamo, da se v Aktu predvidi in ovrednoti tudi zagotavljanje sekundarne regulacije s črpalnimi hidroelektrarnami.	Ustrezna učinkovitost in cenovna sprejemljivost zagotavljanja posamezne vrste sistemske storitve se bo dosegla samo z upoštevanjem vsaj ključnih proizvodnih virov. Pri sekundarni regulaciji frekvence in regulaciji napetosti niso upoštevane črpalne elektrarne, čeprav so pomemben del zagotavljanja teh sistemskih storitev.	Pripomba bo upoštevana. Agencija bo izdelala metodo določanja stroškov tudi za izvajanje s strani ČHE.
120.	splošno	Holding Slovenske elektrarne d.o.o.	Pri terciarni regulaciji predlagamo, da se upošteva tudi delovanje črpalne elektrarne v generatorskem načinu obratovanja, kot tudi uporabnost nizkotlačnih in srednjetačnih hidroelektrarn.	Črpalne hidroelektrarne niso upoštevane pri terciarni regulaciji v generatorskem režimu delovanja, kot tudi ne nizkotlačne in srednjetačne hidroelektrarne, čeprav se dejansko uporabljajo.	Pripomba bo upoštevana. Glej odgovor pod številko 20. Pretočne akumulacijske HE ne morejo nuditi TTR na »dolgi« rok (do 16 ur), po tem je vprašljiva ponovna aktivacija).

			Za posamezno sistemsko storitev je potrebno, da se v izračunu stroškov zagotavljanja sistemskih storitev upoštevajo vse razpoložljive proizvodne tehnologije v elektroenergetskem sistemu Slovenije.		
121.	splošno	Holding Slovenske elektrarne d.o.o.	Akt ne opredeli, na kakšen način se določi urna cena (€/MWh) proizvedene električne energije iz naslova izvajanja sekundarne regulacije tako v pozitivni kot v negativni smeri.	Ker metodologija opredeljuje samo moč, bo v primeru, da realizirana energija sekundarne regulacije ne bo definirana v pogodbi, prihajalo do razlik med prijavljenim voznim redom in dejansko realizacijo. Iz tega naslova bo prihajalo do odstopanja in stroškov, katere ponudnik sekundarne regulacije ni povzročil oziroma na katere ne more vplivati. Po drugi strani pa sistemski operater ne bo imel potrebe kupovati električne energije za uravnoteženje elektroenergetskega sistema na izravnalnem trgu, saj bo lahko potrebno električno energijo dobil preko sekundarne regulacije. Takšen način ni sprejemljiv, saj Pravila o delovanju trga z elektriko predvidevajo to energijo (56. in 87. člen). V Aktu bi bilo potrebno smiselno napisati, da sta obračun energije sekundarne regulacije in njena cena sestavni del pogodbe med ponudnikom in sistemskim operaterjem.	Vsebina akta bo ustrezno dopolnjena na način, tako da bo opredeljena vrednost proizvedene električne energije v procesu izvajanja sekundarne regulacije.
122.	splošno	Holding Slovenske elektrarne d.o.o.	V Aktu bi bilo v poglavju o sekundarni regulaciji potrebno upoštevati oportunitetne stroške elektrarn zaradi sodelovanja v sekundarni regulaciji, saj ne gre za škodo, ampak ekonomsko kategorijo stroška, ki mora biti na	Zaradi sodelovanja agregatov v sekundarni regulaciji (zagotavljanje rezerve moči) le ti ne morejo optimalno ekonomsko izkoristiti celotnega območja obratovanja med minimumom in maksimumom. Tako takrat, ko so	Oportunitetni stroški v aktu ne bodo opredeljeni zaradi kompleksnosti problematike in ker bi zahtevali obdelavo in posredovanje veliko podatkov tako na strani ponudnika kot operaterja. Celoten obračun bi

			primeren način upoštevan tako kot so upoštevani vsi ostali stroški.	cene na trgu visoke, ne morejo obratovati na maksimumu in ko so cene na trgu nizke, ne morejo obratovati na minimumu.	bilo mogoče izvesti šele po zaključku obdobja.
123.	splošno	Holding Slovenske elektrarne d.o.o.	Treba je jasno opredeliti kateri podatki se uporabijo, da bo mogoče s pomočjo predvidenih formul izračunati končne zneske.	Pri uporabi v Aktu zapisanih formul smo prišli do dileme kateri podatek je mišljen pri uporabi inštalirane moči; je tukaj treba uporabljati moč na pragu elektrarne ali moč agregata (generatorja)? Kakšen je vir referenčnih cen goriv?	Uporablja se moč enote na pragu elektrarne. Za posamezna goriva se bodo objavile referenčne spletne strani oz. bodo podani podatki v tabelah, ki so v Prilogi.
124.	splošno	Holding Slovenske elektrarne d.o.o.	V Aktu je treba opredeliti na kakšen način se določi urna cena (€/MWh) proizvedene električne energije iz naslova izvajanja terciarne regulacije plinskih enot.	Ker metodologija opredeljuje samo moč in pavšalni strošek obratovanja plinskih turbin, bo v primeru, da realizirana energija terciarne regulacije ne bo definirana v pogodbi, prihajalo do razlik med prijavljenim voznim redom in dejansko realizacijo. Iz tega naslova bo ponudnik odstopal in imel stroške, ki jih ni povzročil oziroma na katere ne more vplivati. Po drugi strani pa sistemski operater ne bo imel potrebe kupovati električne energije za uravnoteženje elektro energetskega sistema na izravnalnem trgu, saj bo lahko potrebno električno energijo dobil preko aktivacije terciarne regulacije. Takšen način ni sprejemljiv, saj Pravila o delovanju trga z elektriko predvidevajo to energijo (56. in 87. člen). V Aktu bi bilo potrebno smiselno napisati, da sta obračun energije terciarne regulacije in njena cena sestavni del pogodbe med ponudnikom in sistemskim operaterjem.	Pripomba je smiselna. Način določanja cene bo opredeljeno v aktu.

125.	splošno	Holding Slovenske elektrarne d.o.o.	Predlagamo, da se v IV. poglavju Določitev letne cene za kritje stroškov zagona agregata brez zunanjega napajanje predvidi plačilo s pavšalom.	HSE d.o.o. nudi to storitev na vseh agregatih, ki so za to usposobljeni. Vsi ti agregati te storitve ne izvajajo kot ekskluzivne, ampak kot dopolnilno storitev. Enako je tudi z drugimi proizvodnimi viri v Sloveniji. Za to sistemsko storitev je predviden znesek, ki naj se po ključu 1/3 moč, 1/3 št. agregatov in 1/3 št. elektrarn razdeli med vse deležnike na trgu, ki lahko to storitev nudijo.	Predlog ne sledi zahtevi iz EZ-1, ki predvideva določitev cene glede na stroške izvajanja posamezne storitve.
126.	splošno	Holding Slovenske elektrarne d.o.o.	Predlagamo, da se v Aktu opredelijo minimalni in maksimalni čas trajanja zagotavljanja sistemskih storitev zahtevanih na podlagi odločbe Agencije za energijo, pri čemer naj bo minimalni čas trajanja eno leto.	Akt ne predvideva opredelitve časa trajanja zagotavljanja posameznih sistemskih storitev.	Ne. Trajanje izvajanja sistemskih storitev je lahko relativno. 2. člen predloga akta določa, da ELES v zahtevi za naložitev ukrepa iz prvega odstavka 74. člena EZ-1 med drugim opredeli potrebno trajanje posamezne systemske storitve, ki je predmet zahtevka. Po omrežnih pravilih za izravnava sistema je treba za zagotavljanje sistemskih rezerv postopke zakupa izvajati čim bližje realnemu času aktivacije (Uredba za izravnava v elektroenergetskem sistemu).
127.	1. člen 2 odstavka k	Holding Slovenske elektrarne d.o.o.	Sprašujemo se, kako bo Agencija za energijo spoštovala določilo o neposeganju v obstoječe pogodbe na način, da bo z odločbo naložila nekemu proizvajalcu (npr. TEŠ), da mora skleniti pogodbo o dobavi neke systemske storitve.	HSE d.o.o. ima sklenjene dolgoročne pogodbe o odkupu električne energije, sistemskih storitev,..., od proizvodnih družb znotraj skupine HSE. Na podlagi tega HSE d.o.o. sklepa pogodbe o zagotavljanju sistemskih storitev. Na način predviden v drugem odstavku 2. člena se bo avtomatsko poseglo v obstoječe pogodbe.	Pripomba se ne nanaša na potrebne vsebine akta, temveč na postopek, ki ga predvideva tretji odstavek 73. člena EZ-1.
128.	2. člen	Holding Slovenske elektrarne d.o.o.	Za jasnejšo uporabo Akta predlagamo, da Agencija za energijo natančneje opredeli konkurenčne pogoje navedene v	Za ugotavljanje položaja na trgu morajo akterji imeti možnost ugotavljanja svojega položaja, ki ga v tem primeru narekuje	Menimo, da predlog presega zahtevo iz EZ-1.

			74. členu EZ-1 ali vsaj opredeli metodologijo, s pomočjo katere bo ugotavljala njihovo odsotnost (struktura upoštevnega trga, število ponudnikov na trgu, togost ponujenih cen, vstopne ovire na trg).	ugotavljanje odsotnosti konkurenčnih pogojev.	
129.	5. člen	Holding Slovenske elektrarne d.o.o.	Predlagamo, da se spremeni Tabela 1, saj je število obratovalnih ur v termoelektrarni za izvajanje sekundarne regulacije v slovenskem elektroenergetskem sistemu bistveno večje, kot je podano v predlagani tabeli. Prav tako predlagamo, da se spremeni Tabela 2, saj je specifična poraba toplote pri izvajanju sekundarne regulacije v termoelektrarni v povprečju za cca. 2,5 % večja kot pa brez izvajanja sekundarne regulacije.	Pri uporabi podatkov potrebnih za izračune v 5. členu ugotavljamo, na podlagi dokumenta Študija specifične porabe bloka 6 iz leta 2017, ki ga je izdelala Fakulteta za strojništvo iz Ljubljane, da so uporabljeni podatki za izračun vpliva izvajanja sekundarne regulacije v termoelektrarni bistveno drugačni, kot kažejo ugotovitve predhodno omenjene študije. Izračuni, ki smo jih naredili v skupini HSE in so bili uporabljeni pri izdelavi pripomb, so dostopni na sedežu družbe.	Upoštevano. Vrednosti podatkov v Tabelah 1 in 2 bodo ponovno preverjene in usklajene.
130.	6. člen	Holding Slovenske elektrarne d.o.o.	Akt naj se pregleda in naj se popravijo tipkarske in vsebinske napake. Tudi v drugih členih.	Šesti člen govori o stroških obratovanja plinsko-parne termoelektrarne na zemeljski plin, v besedilu pa se pojavljajo napotila na upoštevanje vrednosti povezanih s premogom (npr. v četrtem odstavku se omenja potrebna količina premoga). Formula, ki izraža, da je termični izkoristek elektrarne ob izvajanju sekundarne regulacije večji kot v primeru brez izvajanja mora imeti obrnjen znak neenakosti.	Akt bo agencija glede na pobudo razpravljavcev na javni obravnavi in zaradi določenih konceptualnih sprememb besedila akta podala v ponovno javno obravnavo.
131.	7. člen, 14. člen, 22. člen in 23. člen	Holding Slovenske elektrarne d.o.o.	Predlagamo, da se kot referenčna cena za stroške električne energije uporablja BSP, če ta ni na voljo, pa se uporablja HUPX.	Akt pri zagotavljanju razpoložljivosti sistemskih storitev govori o tem, da je za primerjavo relevantna okolica - območje držav, ki mejijo na Slovenijo (npr. 25. člen prvi odstavek), v 7. členu	Zaradi določitve cene vnaprej je smiselno uporabiti samo borzne cene terminskih produktov in ne s sprotnega trga. Agencija se strinja z uporabo HUPX in ne EEX.

				in 14. členu pa je podana referenčna cena za stroške električne energije PHELIX. Slovenija je bližje madžarski borzi HUPX kot glavni forward borzi v regiji. Ker se metodologija piše za prihodnje, predlagamo, da se kot referenčna cena uporablja BSP, če ta ni na voljo, pa se uporablja HUPX.	
132.	9. člen	Holding Slovenske elektrarne d.o.o.	Predlagamo pregled pravilnosti formule za izračun »k« ter dopolnitev pomena oznak.	Kaj je enota za k, enota za letni strošek SRO (verjetno €/MWh), niso upoštevane vse tehnologije, Z-skupna letna proizvodnja električne energije ponudnika (verjetno v zadnjem koledarskem letu in samo na agregatih, ki nudijo sekundarno regulacijo).	Akt bo ustrezno dopolnjen, da bo možno ugotoviti, katera tehnologija je na podlagi deleža letne proizvodnje vključena v izvajanje sekundarne regulacije.
133.	13. člen	Holding Slovenske elektrarne d.o.o.	Predlagamo pregled pravilnosti uporabljenih oznak v vseh formulah.	Pri zapisu formule je verjetno prišlo do tipkarske napake. Pri oznakah in opisu LISpt in ISpt. V tekstu piše ISpt, kar je oznaka za investicijski strošek plinske turbine, v formulah pa se uporablja oznaka LISpt, kar pomeni letni investicijski strošek plinske turbine. Verjetno bi moralo pisati ISpt.	Akt bo ustrezno dopolnjen.
134.	14.člen	Holding Slovenske elektrarne d.o.o.	Treba je opredeliti tudi strošek električne energije za terciarno rezervo za črpalne hidroelektrarne v generatorskem režimu.	V Aktu je v 14. členu opredeljeno, da se črpalnim hidroelektrarnam prizna samo strošek nakupa električne energije v črpalnem režimu. Iz samega Akta tudi izhaja, da se lahko terciarna regulacija izvaja samo takrat, ko črpalna hidroelektrarna komercialno obratuje v črpalnem režimu. Če je izdelovalec Akta predvideval obratovanje črpalne hidroelektrarne tudi v ostalih primerih (obratovanje v generatorskem režimu,	Pripomba bo upoštevana. Agencija bo izdelala metodo določanja stroškov tudi za izvajanje s strani ČHE.

				obratovanje izven komercialnega obratovanja,...), mora ustrezno dopolniti Akt z določitvijo stroška električne energije v generatorskem režimu ter stroške vzdrževanja.	
135.	21. člen	Holding Slovenske elektrarne d.o.o.	Predlagamo, da se doda plačilo pavšala glede proizvodnje jalove moči znotraj dogovorjenih oziroma predpisanih nastavitvev.	HSE z agregati v obratovanju ves čas nudi izvajanje regulacije napetosti znotraj dogovorjenih oziroma predpisanih nastavitvev. Iz tega naslova mu nastajajo stroški, zato smatramo, da se ta del nudenja regulacije napetosti pokrije s pavšalom, dejanske zahtevane spremembe na klic systemskega operaterja pa se obračunajo v skladu z metodologijo.	Agencija bo proučila, ali je pripomba skladna z EZ-1. Akt eksplicitno določa ceno v primeru, če ELES ne bi dobil storitve nudenja prilagajanja napetosti. V tem primeru je določena cena za posameznega proizvajalca po tipu.
136.	25. člen 6 odstavka	Holding Slovenske elektrarne d.o.o.	Predlagamo črtanje odstavka.	Zagotavljanje primerljivosti cen systemskih storitev v regiji je zaradi tehnološke neprimerljivosti portfeljev virov neizvedljiva.	Ne. EZ-1 nalaga agenciji, da lahko upošteva tudi cene, ki so za primerljive systemske storitve dosegljive pri systemskih operaterjih v regiji.
137.	PRILOG A: Tabela 1	Holding Slovenske elektrarne d.o.o.	Predlagamo, da se Tabela 1 ustrezno spremeni, da bodo podatki odražali realno stanje.	Tabela 1: Histogram obremenitve parno premogovne elektrarne ne odraža realnega stanja. Blok 6 Termoelektrarne Šoštanj obratuje v režimu sekundarne regulacije bistveno več časa. Kot primer navajamo podatke za leto 2016, ko je čas obratovanja znašal 8250 ur.	Da. Tabela bo dopolnjena.
138.	PRILOG A: Tabela 2	Holding Slovenske elektrarne d.o.o.	Glede na zapisano utemeljitev predlagamo: <ul style="list-style-type: none"> Za izračun razlike porabe primarne energije med obratovanjem brez SRO in s SRO se uskladijo v Tabeli 2 uporabljeni podatki (na sedežu družbe razpolagamo s podatki, ki vam jih lahko v ta namen damo na voljo). 	Tabela 2: vsebuje podatke za izračun razlike porabe goriva bloka med stanjem obratovanja brez in s sekundarno regulacijo (SRO); ob pregledu vsebine tabele ugotavljamo, da so podatki neustrezna in sicer: <ul style="list-style-type: none"> Minimum blokov Termoelektrarne Šoštanj znaša 42 	Tabela bo po preveritvi podatkov ustrezno spremenjena, da bo odražala stanje referenčne elektrarne.

			<ul style="list-style-type: none"> • Obračun razlike se lahko izvede na dva načina in sicer: <ul style="list-style-type: none"> - Na podlagi proizvedene količine električne energije znotraj danih pasov moči bloka in upoštevane specifične porabe za pas ali - Na podlagi letne proizvedene električne energije z upoštevanjem povprečne razlike v specifični porabi. Rezultati obeh predlaganih metod se minimalno razlikujejo. • Razlika v količini in stroških dodatnih CO2 kuponov za sekundarno regulacijo se izračunajo na podlagi danega emisijskega faktorja (ton/TJ) goriva in izračunane razlike primarne energije. 	<p>% nazivne moči; področje od 31 do 40% moči bloka tako v celoti odpade.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Predlagana specifična poraba bloka (brez SRO) je za blok 6 Termoelektrarne Šoštanj neustrezna. Na sedežu družbe imamo predloge izračunanih in dejansko izmerjenih specifičnih porab bloka v odvisnosti od moči. • Predlagane specifične porabe bloka (s SRO) so neprimerne oziroma napačne. Nad 60% moči bloka je razlika specifične porabe napačna, saj je predpostavljeno, da nad 60% moči bloka praktično ni več vpliva sekundarne regulacije na povišano specifično porabo. Glede na meritve in izračune je neto izkoristek bloka po celem področju diagrama obratovanja v primeru obratovanja s sekundarno regulacijo nižji za 1%. (neto izkoristek je razmerje med električno močjo na pragu Termoelektrarne Šoštanj in toplotno močjo goriva). Preračunano na specifično porabo se le ta v primeru sekundarne regulacije zviša za cca. 2,5%. Na sedežu družbe so na voljo tudi dejanski podatki bloka 6. • V Tabeli 2 predloga so podani še izkoristki, za katere ni jasno kaj predstavljajo. Glede na vrednosti to sigurno niso neto izkoristki bloka. Če so to izkoristki kotla so v pravilnem velikostnem razredu samo za področje nad 80% moči, za ostala področja so vrednosti napačne. 	
--	--	--	---	---	--

				<ul style="list-style-type: none"> Pri izračunih je predvidena uporaba kar nekaj veličin, ki jih praktično ni možno definirati in izmeriti. <p>Izračuni, ki smo jih naredili v skupini HSE in so bili uporabljeni pri izdelavi pripomb, so dostopni na sedežu družbe.</p>	
139.	PRILOG A	Holding Slovenske elektrarne d.o.o.	Predlagamo, da se vrednosti po posvetovanju z vsemi relevantnimi subjekti na slovenskem energetske trgu ustrezno spremenijo oziroma dopolnijo.	<p>Vrednosti za podatke navedene v prilogi močno odstopajo od dejansko uporabljenih v Sloveniji. Kot primer navajamo diskontno stopnjo, ki se je v HSE uporabljala v času priprave investicijske dokumentacije v skladu z UREDBO o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ v višini 4% in ne v višini 3,1% odstotka kot predvideva priloga. Enako velja za vrednosti amortizacijske dobe različnih tipov proizvodnih objektov. Pri tem manjka amortizacijska doba za črpalno hidroelektrarno.</p> <p>Menimo, da bi bilo pravilneje namesto diskontne stopnje na področju javnih financ uporabljati tehtano povprečje stroškov kapitala WACC (predlagano tudi v študiji), ki za nove investicije v proizvodne objekte v energetiki upošteva vrednost več kot 7%.</p>	<p>Diskontna stopnja odraža strošek denarja za izvedbo investicije. Ta strošek je povezan s splošnimi razmerami in (makro)ekonomskim stanjem države. Tako je DS različna za različne države in za različne sektorje gospodarstva. Velikokrat se kot DS uporablja tehtano povprečje stroškov kapitala (WACC), pri čemer se upošteva obrestna mera dolgoročnega kredita in donos na lastna vložena sredstva. Glede na to, da je 6-mesečni EURIBOR negativen in da se obrestni za 10-letni kredit za najboljše najemnike gibljejo med 1,1 in 1,9 % letno, se ob upoštevanju različnih struktur financiranja investicij donosi na lastna sredstva gibljejo med 4,3 in 6,1 %. To je v danih pogojih in ciljnem namenu primeren donos, in opravičuje DS v vrednosti 3,1 %.</p>
140.	5	Fakulteta za strojništvo, Ljubljana	Metodologija izračuna sSRO	Utemeljitev je podana v prilogi te tabele. – glej priložen PDF	Metodologija v aktu zajema le stroške, ki so povezani z izvajanjem sekundarne regulacije delovne energije – SRO. Ocenjujemo, da so meritve, ki jih je izvajala FS v LJ, zajele celoten frekvenčni odziv enot (primarna

					in sekundarna regulacija) po elektrarnah, in ne le tistega, ki je vezan na sekundarno regulacijo. Zato posredovanih rezultatov ni možno neposredno uporabiti v obravnavanem aktu.
141.	6	Fakulteta za strojništvo, Ljubljana	Metodologija izračuna sSRO	Utemeljitev je podana v prilogi te tabele. – glej priložen PDF	Glej odgovor pod točko št. 140.
142.	Generalna pripomba	Energetika Ljubljana d.o.o.	Metodologija izračuna nekaterih stroškov je po našem mnenju vprašljiva. Predlagamo revizijo študije s strani neodvisne strokovne inštitucije, ki ima dokazljive izkušnje iz energetike oziroma tovrstnih energetskega izračunov.	Metodologija izračuna nekaterih stroškov je po našem mnenju vprašljiva. Tudi utemeljevanje izračunov in strokovne razlage v ELEK študiji ob samih razlagah načeloma ne citirajo virov, ampak je vsak posamezen vir praktično citiran le enkrat, kar ne kaže na visoko strokovnost izdelka glede na njegov obseg. Sprotno navajanje tujih strokovnih referenc je pomembno, saj so definirana izhodišča, ki lahko močno negativno vplivajo na ekonomiko poslovanja prisilno aktiviranih proizvodnih enot.	Pripomba je splošna in je ni mogoče obravnavati.
143.	Generalna pripomba	Energetika Ljubljana d.o.o.	Predlagamo, da ELEK dopolni študijo tako, da bo na relevantnih mestih dodal strokovne sklice na referenčno strokovno literaturo. Enako velja za Prilogo k Aktu.	Ni sprotnega navajanja referenčnih strokovnih virov. Če gre za strokovna dokumenta, to nedvomno manjka.	Strokovna študija, ki jo je izvajal ELEK, je bila izvedena ob koncu leta 2015. S strani naročnika je bila recenzirana in nato dopolnjena. Upoštevala je projektno nalogo in navodila naročnika.
144.	Generalna pripomba	Energetika Ljubljana d.o.o.	Predlagamo, da ELES aktivneje pristopi k opisu možnih tehnologij, ki bi lahko sodelovale pri nujenju posameznih storitev	Glede na navedene tehnologije pri nujenju posameznih storitev ugotavljamo, da je očitno izostal dialog z ELES, katere tehnologije so v Sloveniji sposobne nuditi posamezne storitve. To se je pokazalo tudi na posvetovanju 3.7.2017	Načeloma da. Agencija bo v novi predlog akta vključila tudi možnost nujenja terciarne regulacije s strani DSM. Glej delni odgovor na pripombo pod št. 20.

145.	Generalna pripomba	Energetika Ljubljana d.o.o.	Med sistemske storitve je potrebno vključiti primarno regulacijo	Primarno regulacijo so elektrarne obvezane izvajati brezplačno, kar je v nasprotju s stanjem v drugih državah. Izvajanje primarne regulacije bi moralo biti plačljivo že na osnovi tržnih razmer, enako velja tudi za prisilno opravljanje te storitve, še posebej, če govorimo o primerljivosti v regiji.	Agencija v akt ne more vključiti določil za primarno regulacijo, saj 74. člen EZ-1 ne daje zakonodajne podlage.
146.	Generalna pripomba	Energetika Ljubljana d.o.o.	Med sistemske storitve je potrebno vključiti otočno obratovanje v povezavi z zagonom iz breznapetostnega stanja.	Sam zagon iz breznapetostnega stanja ne pomeni nič, če ni možnosti otočnega obratovanja. O tem govori tudi študija ELEK, ni pa to potem upoštevano v metodologiji.	Glej odgovor na pripombo pod št. 93.
147.	Generalna pripomba	Energetika Ljubljana d.o.o.	Manjka obravnava negativne terciarne rezerve		Agencije je pri pripravi akta izhajala, da določila EZ-1 ne opredeljujejo obravnave zakupa negativne rezerve.
148.	Generalna pripomba	Energetika Ljubljana d.o.o.	Akt večinoma določa cene zakupa oziroma nudenja storitev, glede cene energije pa manjkajo podrobnosti	Poleg cene za nudenje storitev je pomembna tudi cena energije.	Odgovor podan v točki 121.
149.	Generalna pripomba	Energetika Ljubljana d.o.o.	Manjka definicija vsebine upravne odločbe oziroma opredelitev, kako bo tekel postopek sklenitve pogodbe in v kolikšnem času mora biti pogodba sklenjena, glede na to, da jo mora zavezanec skleniti s sistemskim operaterjem. Ker gre za prisilno pogodbo, bi morala biti znana tudi vsebina pogodbe in pogodbeni kazni. Oboje bi moralo biti potrjeno s strani Agencije in transparentno objavljeno na spletni strani Agencije ali sistemskega operaterja.		Akt ne predvideva postopka urejanja pogodbenih razmerij, saj bo to opredelila odločba in sam postopek izdaje odločbe po ZUP. Pripomba je koristna za nadaljnje postopke.
150.	Generalna pripomba	Energetika Ljubljana d.o.o.	V dokumentu je potrebno pri formulah/izračunih definirati enote	Ob uporabi enot je jasno, kaj izračun predstavlja	V aktu bo pripomba upoštevana.

151.	Generalna pripomba	Energetika Ljubljana d.o.o.	Definirati je potrebno način dokazovanja, kdaj in na kakšen način je zavezanec sposoben nuditi, kar je od njega zahtevano.		Predlog drugega člena akta določa aktivnosti, ki bodo omogočile, da bo ELES na podlagi upravne odločbe izvedel postopek preverjanja na trgu in v tem postopku prepoznal sposobnosti posameznih ponudnikov. Na podlagi ugotovitev bo agencija s pomočjo akta realizirala odločitve, kot jo omogoča 74. člen EZ-1.
152.	Člen 1 (6)	Energetika Ljubljana d.o.o.	Doda se alineja (6) k členu 1: (6) navedene posamezne proizvodne tehnologije niso edine, ki lahko izvajajo posamezno sistemsko storitev. Sistemski operater lahko s strokovno utemeljitvijo predlaga zagotavljanje sistemskih storitev tudi z drugimi ustreznimi tehnologijami	Glede na nabor obstoječih tehnologij, ki sedaj uspešno izvajajo sistemske storitve je jasno, da je seznam pomanjkljiv (premogovna tehnologija npr. ni upoštevana pri možnosti nujenja terciarne rezerve in zagonu iz breznapetostnega stanja). To izhaja tudi iz pripomb, posredovanih v nadaljevanju. Vprašanje je, kako bo potem z izračuni cen za nedefinirane tehnologije. V kolikor se predlagana alineja ne doda, potem je potrebno v akt jasno zapisati, da v kolikor tehnologija ni zajeta pri posamezni sistemski storitvi, se od zavezanca ne sme zahtevati da prisilno izvaja zahtevane storitve.	Agencija bo v akt predlagala vključitev možnost nujenja sistemskih storitev s strani odjemalcev (agregatorjev) v obliki DSM. Obravnavan bo tudi vidik zagotavljanja TRR iz rotirajočih mas. Glej odgovor na pripombo pod št. 19.
153.	Člen 1 (6)	Energetika Ljubljana d.o.o.	Doda se alineja (6) k členu 1: (6) posamezno sistemsko storitev lahko izvajajo le tehnologije, navedene pri posamezni sistemski storitvi.	V kolikor se ne doda predhodno predlagana alineja, ki pojasnjuje, da se lahko prisilno aktivirajo tudi druge, v Aktu ne navedene tehnologije, potem je potrebno v Akt jasno zapisati, da v kolikor tehnologija ni zajeta pri posamezni sistemski storitvi, se od zavezanca ne sme zahtevati, da prisilno izvaja zahtevano storitev.	Pripomba je smiselna, vendar ni treba dodati nove alineje k prvemu členu akta, saj je v poglavjih, kjer se določajo stroški za posamezno sistemsko storitev, opredeljeno, katera tehnologija je lahko upoštevana.

154.	Člen 1 in Člen 2	Energetika Ljubljana d.o.o.	Člen 1 (2) govori o proizvajalcih in odjemalcih elektrike, v členu 2 (2) pa o uporabnikih sistema in njihovih proizvodnih enotah. Potrebna bi bila uskladitev terminologije oziroma definicija uporabljenih pojmov, ker v členu 2 (3) Akt določa, da so uporabniki sistema dolžni posredovati podatke – kdo so uporabniki sistema? Energetski zakon uporablja terminologijo »zavezanec«		Pripomba je smiselna. Pojmi bodo usklajeni glede na vlogo v postopku določitve cen oziroma stroškov.
155.	Člen 2 (4)	Energetika Ljubljana d.o.o.	Doda se alineja (4) k členu 2: (4) Sistemski operater je Agenciji dolžan periodično mesečno dostavljati seznam uporabnikov sistema, ki so primerni za zagotavljanje sistemskih storitev. Agencija seznam objavi na svoji spletni strani.	Z vidika transparentnosti postopkov je najbolj primerno, da so potencialni izvajalci storitev seznanjeni s seznamom.	Menimo, da je tovrstni seznam za namene izvajanja akta nepotreben, saj je za preverjanje sposobnosti predviden postopek, podan v predlogu drugega člena akta.
156.	Člen 2 (5)	Energetika Ljubljana d.o.o.	Doda se alineja (5) k členu 2: (5) Agencija javno objavi celotno zahtevo sistema operaterja in upravno odločbo, s katero ugoditi zahtevi sistema operaterja	Z vidika transparentnosti postopkov je potrebno javnost obvestiti o zahtevi ELES in odločitvi Agencije, saj so rezultati vseh dražb za izvajanje sistemskih storitev javno objavljeni. Poleg tega ni ovir zaradi poslovnih skrivnosti, saj bo moral prisilni izvajalec storitve izvesti glede na cenik po Metodologiji Akta	Odločitve agencija so javne. Pri objavi odločb je agencija zavezana zahtevam o varovanju zaupnih poslovnih podatkov.
157.	II./2. Poglavje	Energetika Ljubljana d.o.o.	Stalne stroške je potrebno določiti z upoštevanjem obratovanja in vzdrževanja.	Investicijski programi za energetske objekte obravnavajo letni strošek obratovanja in vzdrževanja (za TE je 7 %, za PPE je 3 %, za HE nimamo podatka) brez goriva.	Kategorije stroškov in njihove višine so bile definirane v skladu z mednarodnimi pristopi in referencami.
158.	II. Poglavje III. Poglavje	Energetika Ljubljana d.o.o.	Potrebno je omejiti čas, za katerega je možno odrediti obvezno izvajanje storitev – ta čas ne sme biti neomejen.	V Aktu je sicer omenjeno, da mora sistemski operater definirati čas prisilnega nudenja storitev, vendar je potrebno biti pri tem res dosleden. Gre za izreden primer in	Obdobje, za katero bi cene po predlogi akta veljale, bi morale biti čim krajše, to je do izpolnitve pogojev za normalno zagotavljanje sistemskih storitev.

				obenem neustrezno »konkurenca« tržnem sistemu zagotavljanja storitev!	
159.	III. Poglavlje	Energetika Ljubljana d.o.o.	Ne obravnava nudenja terciarne regulacije moči iz rotirajoče rezervne moči termoelektrarne. Potrebno je dodati določitev letnih cen za kritje stroškov za zagotavljanje terciarne regulacije iz rotirajočih rezerv termoelektrarn.	Do sedaj je Energetika Ljubljana, enota TE-TOL zgotavljala 5 minutno aktivacijo terciarne moči regulacije, kar je bilo 100 % realizirano na zahtevo systemskega operaterja.	V aktu se opredeli tudi vidik zagotavljanja terciarne regulacije, ki se zagotavlja iz rotirajočih mas tehnologije.
160.	III. Poglavlje	Energetika Ljubljana d.o.o.	V kolikor ne bo dopuščeno ponujanje rotirajoče terciarne rezerve, je potrebno dodati v to poglavje določilo, da z uredbo zahtevane storitve dokazljivo ne smejo biti dražje od ponujanih rotirajočih rezerv.	Ker bi bil del konkurence omejen, je transparentno, da se predlagano določilo doda.	Glej odgovor na pripombo pod št. 159.
161.	III./2. Poglavlje	Energetika Ljubljana d.o.o.	Dodati stalne stroške zagotavljanja terciarne regulacije iz rotirajočih rezerv termoelektrarn, ki se jih določi z upoštevanjem obratovanja in vzdrževanja.	Investicijski programi za energetske objekte obravnavajo letni stroški obratovanja in vzdrževanja (za TE je 7 %)	Glej odgovor na pripombo pod št. 159.
162.	III./3. Poglavlje	Energetika Ljubljana d.o.o.	Poglavju dodati Spremenljive stroške obratovanja pri zagotavljanju terciarne regulacije iz rotirajoče rezerve moči termoelektrarne.	Poglavje naj določi samo strošek goriva, ki nastane pri proizvodnji energije pri delovanju elektrarne v terciarni regulaciji.	Glej odgovor na pripombo pod št. 159.
163.	V. Poglavlje	Energetika Ljubljana d.o.o.	Dopolniti izračun cene	Izračun cene upošteva samo dodatne izgube (obratovalna točka generatorja), in znižanje stroška proizvodnje, ni pa upoštevan investicijski strošek transformatorja in strošek na opremi generatorja.	Pripomba je smiselna. V predlogu akta bo pripravljena celovitejša metodologija za izračun stroškov regulacije napetosti.
164.	Priloga	Energetika Ljubljana d.o.o.	DS - Uporabiti ustrezno obrazložitev za diskontno stopnjo	Uporabljena diskontna stopnja ni skladna z Uredbo o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ niti z usmeritvami SDH	Diskontna stopnja odraža strošek denarja za izvedbo investicije. Ta strošek je povezan s splošnimi razmerami in (makro)ekonomskim stanjem države. Tako je DS različna za

				glede donosov v energetskih družbah	različne države in za različne sektorje gospodarstva. Velikokrat se kot DS uporablja tehtano povprečje stroškov kapitala (WACC), pri čemer se upošteva obrestna mera dolgoročnega kredita in donos na lastna vložena sredstva. Glede na to, da je 6-mesečni EURIBOR negativen in da se obrestni za 10-letni kredit za najboljše najemnike gibljejo med 1,1 in 1,9 % letno, se ob upoštevanju različnih struktur financiranja investicij donosi na lastna sredstva gibljejo med 4,3 in 6,1 %. To je v danih pogojih in ciljnem namenu primeren donos, in opravičuje DS v vrednosti 3,1 %.
165.	Priloga	Energetika Ljubljana d.o.o.	Uporabljene izhodiščne vrednosti parametrov niso obrazložene in so pri marsikaterem parametru nesmiselne	Predlagamo strokovno navedbo referenc, ki so vodile do izbire takšnih vhodnih parametrov in na osnovi tega oceno ali so uporabljeni vhodni parametri ustrezni (npr. zagon brez zunanjega napajanja)	Reference temeljijo na strokovnih podlagah izdelovalca in so samo del podlag pri pripravi akta. V samem splošnem aktu se ne uporabljajo reference kot osnova za določitev parametrov, podanih v Prilogi akta.
166.	Priloga	Energetika Ljubljana d.o.o.	Specifični strošek premoga ni enak za vse elektrarne; potrebno je upoštevati dejanski strošek goriva.	Vsaka elektrarna ima stroške goriva, ki jih lahko obrazloži oziroma dokaže z računi. Posebna specifika je ravno premog, medtem ko so pri zemeljskem plinu razlike manjše.	V izračunih je uporabljen princip referenčne elektrarne, na katero so vezane kategorije vseh stroškov, tudi goriva. Obračun se izvede za vse sodelujoče na podlagi razporeditve v osnovno kategorijo.